

Așa cum v-am obișnuit deja, și volumul al VIII-lea al Inimii de Broscuță este dedicat unei persoane dragi mie. Nu mai e în această viață, asemenea Liliesi Rusu, fetița despre care v-am povestit în volumul al VII-lea, însă a plecat lăsându-mi inocența sa și pecetea nemai-întâlnită a unei prietenii pure, ce nu apucase încă a fi pătată de rugina orgoliilor ce par să ne copleșească odată cu vârsta.

Îmi revine deseori în minte, mai ales odată cu sosirea verii, ziua în care l-am cunoscut pe Marin Pancincu. Un copil minunat! De cum l-am văzut, am simțit că-mi va deveni prieten. Pur și simplu l-am ales... din mulțimea colegilor de la școală. Pentru că atunci când vine vorba de prieteni, ne gândim la ceva special, unic, ceva numai al nostru. Calea spre ei ne este creionată de suflet, nicidecum de minte sau de alte simțăminte. E ceva ce vine din interiorul nostru, fără să ne putem opune. Exact ca în cazul dorințelor născute din plăceri.

Comunicarea cu sufletul nu poate fi redată în cuvinte, tocmai de aceea ne încredem atât de mult în ea: ca orice miracol, ca orice dor, ne atrage și ne lăsăm purtați pe aripile sale fără măcar să știm de ce.

Aceste argumente îmi sunt întărite și de vorbele auzite în copilărie de la părinți, de la bătrânii înțelepți ai satului: părinții, frații, rudele ne sunt date de Domnul, nu ne putem dezice de ei, nu îi putem alege, deși uneori dezamăgirile cele mai mari ne parvin din partea lor. Însă prietenii sau jumătatea – care în anumite situații poate fi căutată chiar și o viață întreagă – ni-i alegem singuri, urmându-ne intuiția.

Când eram copil, nu aveam o logică pentru toate acestea, dar cu timpul am experimentat totul pe propria-mi piele: am trăit din plin durerea dezamăgirilor din partea familiei, dar am făcut și alegeri regretabile... Nu o dată ne amăgim singuri, acceptând vizitele amare ale compromisurilor. Ne lăsăm copleșiți de frica de a nu pierde pe cineva, de a nu fi abandonați, de a nu rămâne singuri și facem cele mai mari greșeli, iar uneori cele mai proaste alegeri.

Concluzia? Nu e de ajuns că ne lăsăm mințiți de ceilalți, ci sfârșim prin a ne minți singuri, crezând în miracole și schimbări. Or, se știe că acestea nu au inimă, ca și noi...

În mod fatal ne trezim în capcana dezamăgirilor; lipsiți de orice speranță, ajungem finalmente la Dumnezeu, pe care fie Îl găsim vinovat de toate, fie Îl implorăm să dea timpul înapoi spre a ne îndrepta greșeala. Desigur, orice variantă e imposibilă. Creatorul se îngrijește de întregul Univers, din care noi suntem o fărâcă insignifiantă. Și apoi, El nu face compromisuri, jucându-se cu șansele pe care ni le acordă așa cum ar face cu notele muzicale, indiferent cât am promite și am jura că, dacă am avea o a doua șansă, am face lucrurile cum trebuie. Știe și El, după cum știm și noi, că după ce se termină totul alergăm din nou pe urmele dorințelor deșarte, adevărate sirene care nu fac decât să ne ademenească în „largul” prăpastiei.

În fine... Dezamăgirile constituie un alt episod din viața mea, despre care va veni vremea să scriu... Desigur, personajele vor fi fictive, pentru a nu pricinui vreo suferință prietenilor sau chiar membrilor familiei, care, cu toate că m-au dezamăgit în anumite momente, îmi vor fi mereu alături. Poveștile mele, experiențele trăite cândva vor fi redată prin intermediul necuvântătoarelor care nu pot fi judecate de nimeni, indiferent de caracter și de acțiunile săvârșite.

Revenind acum la dedicația specifică acestui volum (deși paranteza de mai sus face trimitere tot la implicațiile pe care le au în viața noastră persoanele cu care interacționăm), îmi amintesc cea dintâi zi în care l-am cunoscut pe Marin, prietenul despre care voi vorbi în continuare. Îl cunoșteam de multă vreme, îl vedeam la școală, la sărbătorile câmpenești sau cu ocazia altor evenimente specifice comunității noastre. Dar nu mă gândisem niciodată la perspectiva unei prietenii care ne-ar putea lega atât de puternic.

Marin era din altă mahala. Or, vizitele în comunitățile vecine, cel puțin la vârsta aceea, puteau avea urmări nedorite. Gelozia fetelor sau, din contră, a băieților, invidia pe musafirii nepoștiți care ar fi putut avea succes pe teritoriu străin puteau să dea naștere unor conflicte cu urmări imprevizibile. Nu e ceea ce ne-am dori să auzim, mai ales fiind vorba despre o comunitate mică, însă acesta e adevărul. Asemenea necuvântătoarelor, și ființele umane au tendința de a-și marca teritoriul și de a-l proteja ca pe ceva ce le aparține de drept.

Am sentimentul că la un moment dat acest puternic instinct de autoconservare va fi „diagnosticat” cum trebuie, și anume ca fiind simptomul unei boli încă nedescoperite. Nu e posibil ca în vremurile în care trăim să ne fie teamă să trecem anumite granițe sau să ne fie imposibil să o facem. Ar fi și mai demn dacă am recunoaște măcar că această posesivitate teritorială este o slăbiciune a noastră. Pământul întreg, asemenea Universului, este o entitate în sine și ne aparține tuturor în aceeași măsură. Nu avem niciun drept să îl delimităm, să îl împărțim, să îl revendicăm. Dar noi o facem chiar și în ziua de azi, deși pretindem că am atins un nivel superior al evoluției noastre ca specie.

Consider că unitatea noastră de gândire și de acțiune e singurul „instrument” menit să ne asigure existența, continuitatea ca specie, dar și ca planetă. Numai uniți putem atinge idealuri comune, nicidecum dezbinați. Știu că luând lucrurile din aproape în aproape veți spune că judecând astfel vom considera că și dragostea este o boală. Sunt de acord!

Dar cred că e o „boală” frumoasă: odată ce încolțește în tine te schimbi radical. Acum ești fericit, simți că zbori pentru ca în secunda imediat următoare să simți că poți să și ucizi. Or, ce sunt acestea dacă nu simptome ale unei... boli?

Pe mine și pe Marin ne-a adus împreună o zi de toamnă pe care o ploaie tulbure, condusă de mijloc de un fulger flăcăiandru într-un dans nebunesc, reușise să o dezbrace de mantia ei roșcată, luându-i pe aripile vântului toate frunzele ce-i mai rămăseseră, ca jertfă pe altarul iernii ce urma să vină.

La finalul uneia dintre ore, doamna învățătoare mă reținuse „la post” câteva minute în plus, drept pedeapsă pentru faptul că nu îmi făcusem lecțiile cum trebuie. Nu m-a afectat foarte mult, eram obișnuit. Apoi, la ieșirea în pauză, o zarvă mare mi-a atras atenția. Nici odată nu puteam ignora asemenea situații. Imediat am căutat să aflu de unde vine, ce se întâmplă și am descoperit astfel un grup de băieți adunați în curtea școlii, la poartă.

Prin preajmă, mai multe grupuri și grupulețe de colegi, băieți și fete, care urmăreau de la distanță conflictul ce părea că se iscase. Pentru că era clar vorba de un conflict. Nu începuse încă bătaia, dar se putea întâmpla din clipă în clipă, după cât de aprinse erau spiritele.

Nu puteam rezista unor asemenea momente; imediat simțeam nevoia să intervin, să fiu util, dincolo de curiozitatea uriașă de a afla ce anume se întâmplă. Eram chiar bucuros că nu era prea târzie apariția mea, că aveam să văd totul! M-am apropiat repede de grupul gălăgios, trecând iute printre ceilalți gură-cască. Eram interesat de cei doi „cocoși” aflați în centrul atenției! Am luat-o la fugă chiar, să-mi satisfac curiozitatea.

Și cine altcineva putea să fie decât vărul meu, Serioja – despre care am mai pomenit pe parcursul scrierilor mele –, și băiatul pe care vreau să vi-l prezint, Marin?

Dintr-o privire, mi-am dat seama că acesta era mai bine clădit decât Serioja. Dintru început m-am gândit că, dacă vărul meu va avea nevoie de ajutor, neapărat voi fi alături de el, dar mi-am alungat imediat acest gând când am văzut că de fapt victima era Marin, căruia îi sângerau degetele de la mâna dreaptă.

— Idiotule! striga Marin, încercând să-și susțină mâna vătămată.

Serioja se cam pierduse puțin cu firea. Nu era prea curajos de felul său, în pofida gurii sale mari, și se vedea acum singur. Însă, când dădu cu ochii de mine, imediat se simți în largul său și ridică mâna să-l lovească pe Marin, știind sigur că eu îi voi fi alături dacă se vor încăiera.

— Cum ai spus? Ai îndrăznit să mă faci idiot? strigă Serioja la rândul său, asemenea unui cocoș după fuga vulpii din coteț la alarma stăpânului, voind cumva și să își argumenteze gestul de adineauri.

— Da! Ești un idiot! ridică și Marin pumnul, contracarându-l pe Serioja.

Erau pe punctul de a se încăiera...

Serioja prinsese avânt:

— Tu să nu îndrăznești să te dai la mine, ai auzit? se înfoie la Marin, de ajunseseră piept în piept.

Marin rămase surprins de atitudinea lui Serioja; conștientiza că ceva anume îi dăduse acest surplus de curaj și se uită rapid în jurul său să descopere motivul.

Dând cu ochii de mine, înțelese imediat. Eram cunoscut în școală ca un bătaș. Unde mai pui că Marin, deși mai athletic decât noi, era cu un an mai mic. Or, mai ales la vârsta copilăriei, acest amănunt este foarte important. Chiar și o zi diferență contează atunci când te afli într-un grup de copii, autoritatea parvenind în mod automat celor mai mari. Cei mici erau obligați să cedeze, chiar de aveau sau nu dreptate. Și nu am întâlnit acest criteriu doar în comuna noastră, ci m-am confruntat cu el chiar și atunci când am plecat la liceu, „chinul” sfârșindu-se abia când am terminat armata.

Mult am avut de îndurat de la colegii mai mari, însă acest lucru m-a călit. M-a ajutat să învăț să supraviețuiesc și, mai mult decât atât, să devin un lider. Pentru că absolut orice ni se întâmplă în această lume are parte de justiție și recompensă. Avem parte de ele mereu, doar că simțim cu adevărat acest lucru odată cu trecerea timpului. Experiența de viață însușită face ca vârsta să nu devină un impediment, ci un criteriu al autorității în fața celorlalți. La început te impui prin tinerețe, prin frumusețea acesteia, puterea aflată în continuă ascensiune. Umilințele copilăriei sunt uitate, deci la momentul potrivit avem parte de compensații pe măsură.

Acest lucru era valabil și în cazul lui Marin. Fiind mai mic decât noi a trebuit să tacă. Unde mai pui și că avea de-a face cu doi verișori! În comună toți ne cunoșteam rudele, familiile... Știa fiecare de ce suport se poate bucura în orice situație. Înainte de toate, însă, Marin mă cunoștea pe mine. Știa de ce sunt în stare, după faptele mele, de aceea, înainte să intervin, îmi arătă mâna însângărată, grăbindu-se să-mi aducă la cunoștință că nu era vinovat:

— Eu, eu...

Dăduse în bâlbâială.

— Taci, milogule! se repezi la el Serioja, gata să-l lovească.

— De ce să tac? Am dreptate! Uită-te aici! își flutura mâna prin fața mea Marin.

Habar nu am ce s-a întâmplat atunci în sufletul meu. Marin mi-a devenit simpatic într-o singură clipă. M-a impresionat curajul său de a lupta pentru dreptate!

— Pentru că ești mai mic decât mine, mucosule, trebuie să taci așa cum am tăcut și eu la vremea mea în fața altora! Și încă o fac înaintea celor mai mari decât mine, își continua dialogul Serioja. Nu e vina mea că nu știi să îți ții degetele acasă, în momentele critice! căută să-l umilească pe Marin în fața tuturor.

Aveam să înțeleg mai târziu că avusese loc o mică încăierare. Era o înmormântare și, biserica fiind vecină cu școala, băieții se buluciseră să strângă monedele aruncate la fântâna din fața porții școlii, conform ritualului. Cimitirul era plasat între grădiniță și școală. Nu știi la ce s-or fi gândit cei care făcuseră această nefericită asociere. Pentru copii, atmosfera înmormântărilor era greu de perceput. Măcar un gard de piatră să fi fost, să le despartă, dar...